

№ 7

**Статут Всеукраїнського об'єднання релігійних громад
УАПЦ, затверджений 10 грудня 1926 р.**

Цього статуту затверджено постановою Центр. МЕКОСО від 10-го грудня 1926 року (протокол ч. 18) та занесено до реєстру під ч. 56

Нач[альник] Адмінвідділу (Невський)

Секретар (Мойсеєнко)

С Т А Т У Т
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ РЕЛІГІЙНИХ ГРОМАД
УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, ЯКА
СКОРОЧЕНО ЗВЕТЬСЯ «У А П Ц»

I. Загальне положення*

Мета Українського об'єднання
Автокефальної Православної Церкви

Українське Об'єднання Автокефальної Православної Церкви має за мету об'єднання в собі парахвій Української віруючої людності, що належать до УАПЦ й задоволення релігійних потреб її членів.

Склад Церкви

До складу церкви входять релігійні громади, що існують на підставі статуту й об'єднують віруючих, які визнають канони Українського Об'єднання Автокефальної Православної Церкви.

ПРИМІТКА: Окремі парахвії можуть утворити Районові та Округові об'єднання, про заснування яких та особовий склад членів, Президія цих об'єднань повідомляє місцеві адміноргани.

Органи керівництва

а) Вищим керівничим органом всього Українського Об'єднання Автокефальної Православної Церкви є Всеукраїнський Православний собор; в міжсоборну добу постійним органом керівництва є Всеукраїнська Православна Церковна Рада.

б) Органами керівництва місцевого значіння є відповідні Церковні Собори: округові, районові, парахвіяльні, в міжсоборну добу постійними місцевими керівничими органами є відповідні Ради: Округові, Районові, Парахвіяльні.

* Тут і далі відмінності у способі відтворення заголовків тексту документу збережено.

II. ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ЦЕРКОВНИЙ СОБОР

1) До складу Всеукраїнського Православного Церковного Собору Української Автокефальної Православної церкви входять: а) Митрополит і всі єпископи УАПЦ; б) всі члени Всеукраїнської Православної Церковної Ради й в) від кожної округової Церкви не більше 12 представників.

2) Собор вирішує всі питання, що належать до компетенції Всеукраїнської Православної Церковної Ради, Вищого Церковного Суду та місцевих церковних органів і всі інші питання церковного життя Українського об'єднання Автокефальної Православної Церкви.

3) Всеукраїнський Православний Церковний Собор скликає Всеукраїнська Православна Церковна Рада через кожні 5 років, а в разі потреби Собор скликає, як Надзвичайний і раніш по ініціативі ВПЦР, або за вимогою 1/3 Округових Церковних Рад – в кожному разі з особливого дозволу Державної Влади.

III. ВСЕУКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКОВНА РАДА

4. Всеукраїнська Православна Церковна Рада проводить своє керівництво Церквою через: а) Великі збори свої (Покровські й Микільські), що збираються двічі на рік в кількості, зазначеній в розд. IV цього статуту; б) Малі збори, що збираються що-місячно, в складі Президії й Представництва від Округових Церковних об'єднань в кількості, зазначеній в розд. V В – 13 цього статуту, а в разі потреби й частіше по ініціативі Президії чи Ревізійної Комісії й в) Президію, яка працює, як виконавчий орган Великих і Малих зборів Всеукраїнської Православної Церковної Ради.

При Всеукраїнській Православній Церковній Раді працює вищий церковний суд і Ревізійна Комісія.

5. Кількість і персональний склад Президії, Вищого Церковного суду і Ревізійної Комісії визначається великими зборами Всеукраїнської Православної Церковної Ради.

6. Всеукраїнська Православна Церковна Рада – є виконавчий орган Всеукраїнського Православного Церковного собору.

7. Всеукраїнська Православна Церковна Рада заступає Українське об'єднання Автокефальної Православної Церкви перед усіма християнськими церквами й нехристиянськими релігійними об'єднаннями.

IV. СКЛАД ВЕЛИКИХ ЗБОРІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКОВНОЇ РАДИ

8. Членами Всеукраїнської Православної Церковної Ради вважаються: а) члени її Президії, б) Митрополит і всі єпископи Українського Об'єднання Автокефальної Православної Церкви, в) представники яких виберуть не членів ради: від кожної церковної округи три особи. А в разі перевищення кількості

ти парахвій в окрузі понад 30, ще по одному представникові від кожних 10-ти парахвій, г) від кожної округової церковної ради по 1 представникові, д) від кожного округового міста, де перебуває округова Церковна Рада – по 1 представникові від кожної парахвії і по одному від кожної із останніх парахвій.

ПРИМІТКА: Модус представництва на Соборі і Великих зборах може бути зміненим ухвалою Собору, або Великих зборів.

V. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКОВНОЇ РАДИ

А. Великих З б о р і в

9. Великі збори скликаються Президією ВПЦР коло 22 травня й 14 жовтня щорічно, а в разі потреби і в інші терміни, по почину Президії ВПЦР, або 1/3 округових Рад.

10. Великі збори вирішують питання, що торкаються роботи Малої Ради, Президії ВПЦР і місцевих церковних органів, розглядають звіти Президії, приймають ухвали й дають правила Всеукраїнським і місцевим церковним органам в справі керівництва церковним життям, вирішують і інші питання, що торкаються Українського Об'єднання Автокефальної Православної Церкви. В своїй роботі Великі Збори виконують канони й ухвали Всеукраїнських соборів.

11. Великі збори обирають всіх членів і кандидатів Президії. Для ведення Великих Зборів обирається зборами окрема Президія.

ПРИМІТКА: Під час Великих Зборів, або, коли для цього буде потреба, в інший термін, по церковно-релігійним питанням скликаються наради духовництва УАПЦ.

12. Великі збори є постійним касаційним органом по питанням регулювання справи задоволення релігійних потреб членів релігійних громад, що входять до складу Українського Об'єднання Автокефальної Православної Церкви.

Б. Малих З б о р і в

13. Малі збори скликаються щомісячно Президією ВПЦР після 1-го числа й складаються з представників від Києва 4-х, а від округ по одному.

14. Малі Збори розглядають місячні звіти Президії ВПЦР про її роботу, дають вказівки Президії в справі керівництва церковним життям, перевіряють працю Всеукраїнських і місцевих церковних органів.

15. У випадках вибуття членів Президії, Суду, Ревізійної Комісії й неможливості скликати Великі Збори для поповнення Всеукраїнських церковних органів, Малі Збори вибирають на вакантні місця членів, про що й докладається на перших Великих Зборах.

Для ведення Малих Зборів обирається зборами окрема Президія.

В. Президія В.П.Ц.Р.

16. Президія скликає Всеукраїнські Собори, Великі Збори й Малі збори в ухвалені терміни, організує їх, подає справоздання про становище церкви й свою діяльність за час своєї праці.

17. Президія має в своєму віданні працю місцевих Округових Церковних органів і єпископату Українського Об'єднання Автокефальної Православної церкви.

18. Президія дбає про заготовку й постачання церкви книг і речей богослужбового культу.

19. Президія є постійним керувачим, апеляційним органом по питанням регулювання справи задоволення релігійних потреб членів релігійних громад, що входять до складу українського Об'єднання Автокефальної Православної Церкви.

20. Президія веде чергову організаційну службову працю; в виключних випадках, в разі негайної потреби, вирішує питання й основоположного характеру, не приймаючи позитивних засобів, а лише усуюючи негативні наслідки, доводячи ці свої вирішення на перегляд перших Малих і Великих Зборів.

21. Малі Збори керують в організаційно-службовій праці Президією й тільки по потребі негайності вирішують основоположні питання, не приймаючи позитивних засобів, а лише усуюючи негативні наслідки і, доводячи ці свої вирішення на ухвалу Великих Зборів.

22. Уповноваження Малих Зборів і Президії продовжується до нових виборів, хоч би вони й відбулися після року, як що Великі збори не відбудуться своєчасно.

22-а. Президія ВПЦР сама засновує в разі потреби відповідні Комісії, як підсобні до себе органи.

VI. ПОРЯДОК ВЕДЕННЯ СПРАВ ПРЕЗИДІЇ ВПЦР

А. П р е з и д і я

23. Протоколи Президії ВПЦР підписуються всіма її присутніми членами, а листування Президії ВПЦР підписується 3-ма членами, в тому числі, обов'язково головою й секретарем.

24. Всеукраїнська Православна Церковна Рада має свою печатку й штамп за дозволом Державної влади.

25. Місцем перебування органів Всеукраїнської Православної Церковної Ради Української Автокефальної Православної Церкви є м. Київ.

26. Для провадження справ органи Всеукраїнської Православної Церковної Ради мають свою канцелярію.

Б. Митрополит Київський і всієї України й його Заступник

27. Митрополит Київський і всієї України й його Заступник обираються Всеукраїнським Православним Церковним собором.

ПРИМІТКА: Заступник може бути обраним в разі потреби й на Великих Зборах.

28. Митрополит є Почесним Головою Всеукраїнської Православної Церковної Ради, Великих і Малих зборів, а також і Президії з ухвальним голосом, його Заступник є Почесним членом Президії з ухвальним голосом.

29. В разі відсутності митрополита, його заступник несе митрополиче служіння.

В. Ревізійна комісія

30. Ревізійна Комісія доглядає за всіма сторонами праці Всеукраїнської Православної Церковної Ради й перевіряє її всебічно, дає свої оцінки, внесення, ухвали – Президії, Малим, Великим зборам і Всеукраїнському Православному Церковному собору.

Ревізійна Комісія відповідальна є перед Великими Зборами й Всеукраїнським Православним Церковним Собором.

31. Члени Ревізійної Комісії приймають участь в засіданнях Малих Зборів з ухвальним голосом і в засіданнях Президії з дорадчим голосом.

Г. Вищий Церковний Суд

32. Вищий Церковний Суд вирішує справи церковних переступів по регламенту, що затверджується Великими Зборами.

33. Суд відповідальний перед Великими Зборами й Всеукраїнським Православним Церковним Собором.

34. Вищий Церковний Суд вирішує справи церковних переступів керуючись при цьому канонами Церкви та ухвалами Великих Покрівських зборів з 25-30 жовтня 1926 р. коли ці канони та ухвали не протилежать законодавству.

VII. МІСЦЕВІ ОРГАНИ КЕРОВНИЦТВА УАПЦ

А. Округовий церковний собор

35. Округовий церковний собор скликається округовою церковною Радою з відома Всеукраїнської Православної Церковної Ради.

36. До складу округового церковного собору увіходять: а) всі єпископи округи, що провадять єпископську працю, б) члени округової Церковної ради, в) два Представники Всеукраїнської Православної Церковної Ради, г) члени по обранню по три особи від кожної парахвії, д) по одному представникові від кожної Районової Церковної Ради.

37. Округовий Церковний Собор обирає в разі потреби єпископа й відає основними справами Округової церкви.

ПРИМІТКА: Під час округового Церковного Собору, або коли для цього буде потреба, в іншій термін, по церковно-релігійним питання скликаються наради Духівництва Округової УАПЦ.

Б. Округова Церкова Рада

38. Округова Церковна Рада провадить своє керування Округовою Церквою через: а) Великі Збори (осінні й весняні), б) Малі Збори, що збираються щомісячно в складі Президії й Представництва від районних Церковних Об'єднань і в) Президію, що працює щоденно, як виконавчий орган Великих і Малих Зборів Окрцерради.

39. При округовій Церковній Раді працює округовий Церковний Суд і Ревізійна Комісія. Кількість і персональний склад Президії, Округового Церковного Суду й Ревізійної Комісії визначаються й обираються Великими Зборами Округової Церковної Ради.

40. До Великих Зборів Округової Церковної Ради увіходять: а) єпископи округи, б) Представник ВПЦР, в) Членів Малих Зборів Округової Церковної Ради, г) Представництво від районних церковних об'єднань з розрахунком по одному представникові від парахвії.

41. Малі Збори Округової Церковної Ради складаються за таким модулем: не більше 4-х від Округового Центру й одному представникові від громад районів. Склад Малих зборів визначають Великі Збори.

42. Округовий єпископ є Почесним Головою Округової Церковної Ради.

VIII. ПРАВА Й ОБОВ'ЯЗКИ ОКРУГОВОЇ ЦЕРКОВНОЇ РАДИ

43. Великі збори Округової Церковної Ради вирішують питання, що торкаються роботи Президії Округової Церковної Ради й районних та парахвіяльних церковних органів, розглядають звіти Президії Округової Церковної Ради, приймають ухвали й правила в справі керування Округовою церквою.

44. В своїй роботі Великі Збори Округової Церковної Ради керуються канонами й ухвалами Всеукраїнських Православних церковних Соборів, постановами Всеукраїнської Православної Церковної Ради й виконують постанови своїх Округових Соборів.

45. Малі Збори Округової Церковної Ради розглядають місячні звіти Президії Округової Церковної Ради про її роботу, дають вказівки Президії в справі керівництва церковним життям Округи, перевіряють працю Районних і Парахвіяльних Церковних органів.

46. У випадках вибуття членів Президії, Округового Церковного суду, Округової Ревізійної Комісії й неможливості поповнення складу через Великі Збори Округової Церковної Ради – Малі Збори обирають на вакантні місця членів, про що докладається на перших Великих Зборах Округової Церковної Ради.

47. Президія Округової Церковної Ради скликає Округові Церковні Собори, Великі й Малі Збори Округової Церковної Ради в ухвалені терміни й веде щоденну працю по керівництву Округовою Церквою й роботою Районових і Парахвіяльних органів, керуючись ухвалами керівничих органів УАПЦ, а також дбає про своєчасну заготовку й постачання парахвій богослужбовими книжками й речами богослужбового культу.

ІХ. ПОРЯДОК ВЕДЕННЯ СПРАВ ОКРУГОВОЮ ЦЕРКОВНОЮ РАДОЮ

48. Протоколи Президії Округової Церковної Ради підписують всі її присутні члени, а все листування Президії Округової Церковної Ради підписують три члени її, в тім числі обов'язково Голова й Секретар.

49. Округова Церковна Рада має свою печатку й штамп за дозволом Державної Влади.

Х. РАЙОНОВИЙ ЦЕРКОВНИЙ СОБОР

50. Районовий Церковний Собор скликається Районою Церковною радою з відому Округової Церковної Ради два рази на рік.

51. До складу Районового Церковного собору увіходять: а) місцевий єпископ, б) представники округової Церковної Ради в кількості двох, в) Районовий благовісник і члени Районової Церковної Ради, г) по п'ять представників від кожної парахвії: дві від причету і три від мірян, д) Представник Всеукраїнської Православної Церковної Ради, коли потребу в цьому визнає Всеукраїнська Православна Церковна Рада.

52. Районовий Церковний собор обирає Президію Районової Церковної Ради, Ревізійну Комісію й вирішає всі справи життя Районової Церкви, керуючись постановами Вищих Керівничих Органів УАПЦ.

53. Районова Церковна Рада провадить своє керівництво через: а) Малі збори Районової Церковної Ради збираються щомісячно і складаються за таким модусом: не більше 4-х від громад Районового центру і по одному від громад, що розташовані на терені району і б) Президію Районової Церковної Ради, що працює щоденно.

54. Президія Районової Церковної Ради виконує ухвали Районового Церковного Собору й розпорядження Вищих Керівничих Органів Церкви, дбає про достойне й своєчасне заміщення священослужительських посад і постачання парахвій богослужбовими книгами й речами богослужбового культу й доглядає за церковним життям парахвії.

ПРИМІТКА: Під час Районового Церковного Собору, або, коли до цього буде потреба, в інший термін, по церковно-релігійним питанням скликаються наради Духівництва Районової УАПЦ.

ХІ. ПАРАХВІЯЛЬНІ ЦЕРКОВНІ ЗБОРИ

Парахвіяльний церковний Собор (Парахвіяльні Церковні Збори) вирішає всі справи Церковно-Парахвіяльного життя й обирає відповідні парахвіяльні церковні органи (Парахвіяльну Церковну Раду, Ревізійну Комісію, членів причету), на підставі особливого статуту, що реєструється у відповідних органах Держвлади.

ХІІ. ЗАСОБИ УТРИМАННЯ ОРГАНІВ УКРАЇНСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

56. Всі органи УАПЦ утримаються на добровільні внески від Церковних об'єднань і окремих членів Церкви.

ХІІІ. МЕЖІ СТАТУТУ, ЙОГО ЗМІНИ Й ДОПОВНЕННЯ

а) Межі статуту

57. Статутом Українського Об'єднання Автокефальної Православної Церкви, на основі державного закону про реєстрацію громади нормуються форми життя її в межах Державних Законів УСРР. Внутрішня сторона життя Церкви: учення віри, її моралі, богослужіння, Церковне керівництво, благовісництво – регулюються Церковними канонами, або правилами й ухвалами Церковних органів.

б) Зміни й доповнення статуту

Статута Українського Об'єднання Автокефальної Православної Церкви може бути змінено, або доповнено Всеукраїнським Церковним собором, або Всеукраїнською Церковною Радою й зареєстровано в належних центральних Органах Держвлади.

Василь Костянтинівич	ЛИПКОВСЬКИЙ
Марко Федорович	ГРУШЕВСЬКИЙ
Нестор Андрійович	ШАРАЇВСЬКИЙ
Костянтин Сергійович	МАЛЮШКЕВИЧ
Яків Карпович	ЧУЛАЇВСЬКИЙ
Володимир Ілліч	САМБОРСЬКИЙ
Конон Хамович	БЕЙ
Петро Іванович	ДИДИЧЕНКО
Корній Іванович	КРЕМЕЗ
Давид Іванович	ПУХАЛЬСЬКИЙ
Андрій Михайлович	ПІНЧУК
Володимир Олександрович	ЛЕВІТСЬКИЙ
Костянтин Максимович	КРОТЕВИЧ
Іов Методієвич	РУДЕНКО
Василь Йосипович	ЛУЦЕНКО

Юр[і]й Володимирович	ЖЕВЧЕНКО
Микола Йосипович	ГУРЛЕНКО
Микола Мусійович	ЧЕХІВСЬКИЙ
Євген Юр'євич	ІВАНІВСЬКИЙ
Маргарита Олександр[івна]	ВОВКІВСЬКА
Петро Макарович	ПРОКОПОВИЧ
Любов Степан[і]вна	ГОНЧАРЕНКО
Надія Олександрівна	КРАВЧЕНКО
Марія Вікент'ївна	ЛУГОВА
Юрій Гаврилович	СТРАВИЦЬКИЙ
Іван Андрієвич	ГРИЦЕНКО
Анатолій Олександров[ич]	НЕСТЕРЕНКО
Сидор Володимирович	ЕВЧУК
Ісаак Іпатієвич	КИРИЛЮК
Григорій Андрієвич	КОВАЛЕНКО
Олександр Феонович	СОЛОВЕЙ-ЧУБ
Микола Степанович	САМБОРСЬКИЙ
Петро Захарович	СОКІЛ
Олександр Орестович	ЛЕВИТСЬКИЙ
Мефодій Пилипович	ГРАЧ
Ларіон Петрович	БОБЕНКО
Людмила Яковлевна	САВЕНКО
Марія Павловна	МАРЧЕНКО
Петро Михайлович	МАСВСЬКИЙ
Поліна Філімоновна	ПОДТИКАЙЛЕНКО
Петро Григорович	СТЕЦЕНКО
Харитон Хфедорович	ГОВЯДОВСЬКИЙ
Текля Антоновна	ЩУРУК
Олександр Миколаєвич	ДВОРЕЦЬКИЙ
Петро Дмитрович	РОМОДАНІВ
Христина Андріївна	ГРАМЕНКО
Макар Петрович	МАКАРІВ
Петро Микитович	ВЕРГУНЕНКО
Олександр Миколаївич	МАКСИМЮК
Іван Данилович	ПАВЛОВСЬКИЙ

З г і д н о: Діловод [підпис]

*ЦДАВО, ф. 5, оп. 2, спр. 2178, арк. 24–28 зб.
Копія. Машинопис.*